

müzik kendini topluluğun uzda-
yabancılaştan kaptalıca ve
dehşetle yavaş yavaş giden sanatçı'
si; bu gerçeğin bizzat hal-
kin kendisi tarafından yaratı-
lımsı —herhangi bir üstün
yetenğin dehşetini baş vur-
madan yaratılmış— sanatının
kayışında hayretlere düş-
mekte ve oradan birşeyler a-
labilemi maharet saymakta.
Bu gülünce bir yanılsamadır.
İslediğiniz keder 'acıdır' değil
aktardığınız sanrı, geçmişin
kültür öğelerini bugünkü ü-
retim ilişkilerinin içine aktar-
dığımızda boş ve anlamsız
bicimleri aktarmaktan ve
taklitlenden başka birşey
yanmış olmasızın. Ve bütün
buşur kaptalıca sanatı
içine sektiği çıkmazı gös-
teren görülmüştür.

Sorun kendi içinde çözül-
müştür. Gerçek çözümün tüm
topluma yayılması sınırlı mıca-
deleli değildir. Kaptalıca
toplumsal ilişkilerin toplan or-
tadan kaldırılmadan, insanlar
arasındaki iş ve işlev bölü-
mü ortadan kaldırılmadan,
böylece sanatçı ile birlikte
sanat eğitiminin ortadan kal-
dırılmadan sorun çözülmez-
dir.

Artık sanatçıların olmadığı,
ama sanatla da uğraşan in-
sancın olduğu, daha doğru-
su sanatın tüm toplumun nor-
mal yaşama biçiminin bir
parçası olduğu; dolayısıyla,
ayrı bir kurum olarak sanat
eğitiminin olmadığı, ama tüm
toplumun normal yaşamı için
de sanatsal eğitiminin oldu-
ğu, sanat ve yaşamın bir ol-
duğu bir toplumda, ve an-
cak böyle bir toplumda san-
atı adabıtlığına getirilip ge-
lişecek, zenginleşecektir.

Soruyoruz: "Nereye kadar ki,
eğer bireylerin gereksinimle-
ri, kapasiteleri, eğilimleri,
büyüyen güçleri vb. evrensel
değillerse... Yararlılığın ola-
bildiği geliştirebiliriz...
tüm insan gücünün evrimi
dünyada konuşmuş sınırlarca
belli-belli yön ve kesilirse..."
(Karl Marx - Grundrisse)
Ve insanı sınırlıyarak onu

kendi insanı farkesiyoruna
yabancılaştan kaptalıca top-
lumsal ilişkilerin yıkılıp ye-
rine yıkılarak onlardan tür-
de, bir toplumun yaratılma-
tımsı mütadese girmeyle öne-
riyoruz. Bunu benimseyen bu
güçün sanatçılarına ise, ka-
pıcağı topluluğun kendilerine
verdiği özel bilgi ve beca-
dele için yararlanmalarını,
bunu da özellikle kendi top-
lumsal etkinlik alanlarını top-
lumsallaştırarak yapıldığını
öneriyoruz.

Yeni toplumsal ilişkileri de-
ğiştirme kararı devrimci
sanatçı, sanatçı olmaktan
çok devrimci olmak zorun-
dadır. Elbette devrimci di-
şünce ve duyguların aktar-
mak için devrimci ikerikli sa-
nat yapıp, bu sanatın
devrimci biçimlere ulaşma-
na çalışmaları, onun ikeri-
şim ve onları gücünden ya-
rınca, sürdüren ve bu gücü zen-
gileştirip geliştirecek etkin
yöntemler oluşturmaya çalış-
malıdır. Ancak sanat devrim-
ci bir şekilde yapılabileceğini
sanatçıların yaratmış olmaları.
Sanat konusundaki devrimci
yaklaşımın onları toplumsallaş-
tırılmasının gerektiği bilin-
çinde olarak yapılabilir ve
bu birliğe toplumsal ilişki-
lerin geliştirilmesi için ve-
rilen eğitilmiş mücadelenin fi-
len içinde olmak, yani önce
hayatın her alanında devrim-
ci olmak gerekir. Yüce kadim
anlatılarda bir sanat fona-
liyeti bunun içinde de tek ba-
şına yeterli değildir. Bu mü-
cadele içinde sanatçı yalnız
bir araç olarak kullanılmak
değil, onun şimdiden, bu top-
lumsal ilişkiler içinde dev-
rimci örgütlenmeler halinde,
la toplumsallaştırılmaya ve-
lişimesi için mücadele et-
mek, bunun yöntemlerini ara-
mak ve bulmak, böylece ge-
leceğin çok yünü insanının
nüvesini bugünkü toplum

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İDGSA öğrenci temsilcilerinin
yıkılarak ezilene ve onları
bildirici güçlerinden gıbi, sempoz-
yumu sunulan tüm diğer bildir-
lerden temelde farklı bir an-
layışta, benimsenmektedir. Bu ne-
denle de sempozyumda üzerinde
en fazla tartışılan bildiri oldu.
Burjuva sanatçıların ve İde-
logların böyle bir yaklaşımın şid-
dele karşı çıkacaklarını kestir-
mek mümkün. Çünkü yaklaşım
hermen hapşın —birbirine en
karşı olanların dehi— paylaşı-
ları ortak zemini tehdit ediyor.
Bu ortak zemine karşı çıkılmayan
en eski yaklaşımları bile "sa-
natçı hoşgörüde" ile karşılamak
ya hazır olan bu idelocik san-
atçıların sözkonusu bildiriden oldu-
ca rahatsız oldular. Bu rah-
atsızlığı her halde en önemli ne-
den katıldıkları yayınlıkları,
toplumun üzerinde yadıkları,
her toplumda kaçınılmaz, de-
ğişmez ve mutlak kabul ettikleri
kendi "sanatçı" konularını ile,
geniş geçmiş en korkunç etk-

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.

İçinde yaratmak için mücade-
le vermek gerekir.
Ve yine bu görüşü benimse-
yen öğrenci ve eğitimciler de
eğitim kurumları içinde, bu
kurumların mimarlığı olduğu
kadar demokratikleşmesini,
insanları mimarlık olduğu ko-
ndarda çalıştırmaları, ez bakı-
tında tutan ve öğrenciye
kendi eğitimini kendisinin ge-
liştirmesine, alternatif görüş-
ler üretmesine ve mevcut top-
lum ve kendilerine verilen
bilgiyi eleştirebilmelerine o-
lanak tanıyan bir mütadile ge-
lmesini sağlamak için müca-
dele vermelerini öneriyoruz.
Yeni sorun bir yandaki eği-
tim kurumlarının zararlı et-
kilerini minimize etmek,
onların kaptalıca topluma u-
yari işlevlerine bizzat bu
kurumların içinde strektil ve-
rilen mücadale ile engel ol-
mak, diğer yarıdan sistemin
nı temel kurumlarını bir-
ri olan eğitim kurumunu içi-
de sisteme karşı mücadaleyi
yükseltmektir. Eğitim kurum-
larında sürdürülen politik
mücadelenin ve ona bağlı
okuldemokratik-demokratik mü-
cadelenin ikeriği budur.